

Sak 65-26 ØKONOMISK MODELL FOR KOMMUNALE PLASSAR VED HALLINGDAL SJUKESTUGU**Bakgrunn**

I Regionrådsmøte i mai vart helsesamarbeid drøfta. Det var der lagt fram rekneskapstal for dei 10 kommunale sengene ved Hallingdal sjukestugu. Dei viser at det er stor forskjell på korleis sengene ved IMA blir nytta og stor forskjell på kva kommunane bidrar med økonomisk. I 2025 betalte Ål kommune nesten halvparten av dei 18 millionane tiltaket kostar. Med bakgrunn i dette vart det fatta slikt vedtak i Regionrådet:

«Regionrådet ber KRU i samarbeid med administrasjonen i Regionrådet utarbeide alternative økonomiske modellar for fordeling av kostnader mellom kommunar for dei intermediære sengene ved HSS. Ein ber om at dette kjem som sak til Regionrådet i september 2026.»

Vurdering

Utgangspunktet er at ein ser på kommunale og statlege tenester som eit heile. Kommunane MÅ bidra økonomisk om dei ønskjer å ha eit nærsjukehus i dalen. Om dei ikkje gjer det, har direktøren på Ringerike sjukehus vore klar på at tilbodet - eller delar av tilbodet, vil forsvinne. (Flytta til Ringerike sjukehus) Det betyr at cellegiftbehandling, postoperativ kreftbehandling og dialyse bli borte, mens fleire andre tenester som både polikliniske og labtenester står i fare.

Denne saka handlar i grunn om korleis kommunane kan utvikle tenestene ved nærsjukehuset utan at økonomien kjem i vegen. Administrasjonen og KRU er samde om at den kommunale kostnaden ved sengeposten er prisen ein må betale for å ha alle dei statleg finansierte tenestene her i dalen. Ein kan derfor ikkje rekne pris pr seng – ein må rekne årleg pris for det samla tilbodet. Me meiner at ein økonomisk modell må vera avtalt på førehand og vera heilt uavhengig av faktisk bruk. Då vil tenesta blir styrt av fag og ikkje av byråkratar og plassane vil bli fordelt etter behov og ikkje etter kommuneøkonomi.

Kva modell som er best eller mest rettferdig kjem an på auga som ser og derfor har administrasjonen har regna på fleire ulike modellar:

1. Fordeling etter folketal
2. Fordeling der 30% er flatt og 70% er etter folketal
3. Fordeling etter folketal med ein geografisk dimensjon (der ein legg til grunn at vertskommunen nyttar tilbodet mest og dei næraste nabokommunane nest mest)

KRU har vurdert modellane. Ein gjekk raskt bort frå modell 2, og sat att med 1 og 3 (sjå vedlegg) Begge modellane er rekna ut både med og utan Nesbyen fordi ein håpar at Nesbyen kjem tilbake til avtala.

Ein samla administrasjon er einige om at modell 3, fordeling etter folketal med ein geografisk dimensjon er den beste og mest rettferdige. Den sikrar ein føreseieleg og framtidsretta modell som gjer at ein kan utvikle tilbodet fagleg utan at ein må drøfte økonomien i det. Den sikrar også at det totaltilbodet som Ringerike sjukehus leverer blir verande i dalen og det er samstundes den modellen som er mest rettferdig.

Forslag til vedtak:

1. Regionrådet tilrår at kommunane vedtar ny fordeling av kostnadene for kommunale senger ved Hallingdal sjukestugu tilsvarande modell 3 i saka.
2. Fordelinga er gjeldande frå 1. januar 2027
3. Regionrådet ber adm. lage ei felles sak som skal til behandling i alle kommunar.

Hallingdal, 25. sept 2026

Jan Olav Helling
Dagleg leiar

IMA MODELL 2027 - NY FORDELINGSNØKKEL

1. Fordeling etter folketal og geografisk fordeling etter nærleik og bruk

Budsjett IMA 2027	-	Sum
Totalbudsjett		19 000 000

Ny fordelingsnøkkel	
Geografisk fordeling etter nærleik og bruk	1 000 000
Fordeling etter folketal	18 000 000

Geografiske fordeling etter nærleik og bruk	Fordelingsnøkkel prosent
Flå	0 %
Nesbyen	0 %
Gol	25 %
Hemsedal	0 %
Ål	50 %
Hol	25 %

Folketal med geografisk nøkkel alle 6 kommunar

Kommune	Folketal	Fordeling etter folke- tal	Geografisk for- deling 2027	Total sum pr kom- mune 2027
	pr 2. kvartal 2026			
Flå	1126	943 444	0	943 444
Nesbyen	3212	2 691 244	0	2 691 244
Gol	4949	4 146 628	250 000	4 396 628
Hemsedal	2738	2 294 093	0	2 294 093
Ål	4876	4 085 463	500 000	4 585 463
Hol	4582	3 839 129	250 000	4 089 129
SUM	21483	18 000 000	1 000 000	19 000 000

Folketal med geografisk nøkkel utan Nesbyen

Kommune	Folketal	Fordeling etter folketal	Geografisk fordeling 2027	Total sum pr kommune 2027
	pr 2. kvartal 2026			
Flå	1126	1 109 299	0	1 109 299
Gol	4949	4 875 595	250 000	5 125 595
Hemsedal	2738	2 697 389	0	2 697 389
Ål	4876	4 803 678	500 000	5 303 678
Hol	4582	4 514 039	250 000	4 764 039
SUM	18271	18 000 000	1 000 000	19 000 000

2. Fordeling etter folketal

Fordeling etter folketal 6 kommunar

Kommune	Folketal	Total sum pr kommune 2027
	pr 2. kvartal 2026	
Flå	1126	995 857
Nesbyen	3212	2 840 758
Gol	4949	4 376 996
Hemsedal	2738	2 421 543
Ål	4876	4 312 433
Hol	4582	4 052 414
SUM	21483	19 000 000

Fordeling etter folketal utan Nesbyen

Kommune	Folketal	Fordeling etter folketal
	pr 2. kvartal 2026	
Flå	1126	1 170 927
Gol	4949	5 146 462
Hemsedal	2738	2 847 244
Ål	4876	5 070 549
Hol	4582	4 764 819
SUM	18271	19 000 000